Селищенскія казармы Нов. г.
Въ лавку Г. Т. Зубова, для г-на А. Гринберга.

Zutweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedelâ. ○ 93. gada gahjums.

Maksâ:

Ekspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Maksâ pa pastu peesûtot un pilsehtâ mahjâpeesûtot:
par 1 gadu. . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 50 „

Maksâ uz aizsemem:
par 1 gadu. . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu. . . 5 „ 60 „
par 1/4 gadu. . . 3 „ 30 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par sîkku rakstu rind. 10 k., 1. puse u. tekstâ 30 k.

Adreses maina maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 2 kap.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Katoku celâ Nr. 44. Telefons 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu celâ 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 242. **Zeturtdeen, 11. septembrî.** **1914.**

Swarigakais no fatura:

Ar Wahzîju wehl newar meeru slehgt. —
Par apstahkleem Austrumu-Pruhsijâ.
Nakts kaujas laukâ.
Winu Keisariskâs Majestates apmeklê eewainotos.
Kara lauks Austrijâ un uz Wahzijas robeschas.
Kaujas Franzijâ.
Serbu-melnkalneeschu un austreeschu kara lauks.
Juhras karsch.
Karsch Afrikâ.

Ar Wahzîju wehl newar meeru slehgt,—

pee tahda slehdseena nahk ari awise „Semschtschina". Wina starp zitu raksta: „Wahzija neklausija wesselam prahtam un meklet mekleja pehz eemesla, sahkt karu ar Kreewiju un Franziju. Un kamehr Kreewija peerunaja Serbiju uz peekahpschanos, pats Wilums usmusinaja Austriju uz laupischanam un noweda leetu pee tik asinaina atrisinajuma, kahdu pasaule wehl naw redsejusi. Par to winam ari pascha gatawoto kausu wajag isdsert lihds dibenam.

Wahzijai jatop usmaretai. Winai jaleez galwa Kreewijas Zara preekschâ. Winai jaispehrk apwainojums, ko ta mums metusi sejâ. Pirms tam par meeru newar buht ne runa ... Kreewijai jatop nodroschinatai turpmak pret eerotschu schwabsinaschanu, kura rada ahtri peeaugoschu un pahrmehrigu brunoschanos. Mehs gribam dsihwot meerâ ar mhsu kaimineem, bet newaram laut kahdam muhs aizskahrt. Un ja Wilums II. to naw ispratis, naw pratis apwehrtet Kreewijas meera mihlestibu, — tad winam par to jatop pahrmahzitam.

Reis asinainâ leeta ir ussahkta, — tai jatop iswestai lihds galam. Muhsu waronigâ armija, kuru wada preekschsihmigi komandeeri, ir wehl ispildijusi tikai pusi no sawa darba — satreekusi un isnihzinajusi Austro-Ungariju. Togad winai jaispilda otra usdewuma daka — jasatreez wahzu armija. Un tikai tad, kad mehs ar Deewa palihgu buhsim paweikuschi scho muhsu usdewuma otro daku, — weenigi tikai tad warès runat par meeru.

Neweens no mums neslahpst pehz zitu asinim. Bet muhsu brahku un dehlu asinis mums tomehr ir dahrgakas, nekâ eenaidneeku asinis un tapehz mehs wisi gribam, lai tee upuri, ko mehs lihds schim jau esam nesuschi, weltigi neeetu nesinâ."

Bet tas notiks tikai tad, kad Wahzija tiks salausta. Un tas mums ir jaisdara neween muhsu, bet wisas Eiropas tautu labâ. —np—

Par apstahkleem Austrumu-Pruhsijâ

un par muhsu pulku atkahpschanos tagad peenahkuschas tuwakas sinas. Sewischki interesants ir sinojums par to, kâ wahzeeschi mehginajuschi apeet muhsu pulkus. Scho winu nodomu atklahjuschi 6 muhsu bataljoni, kuri usduhruschees pusotram korpusam wahzeeschu. Muhsu strehlneeki tuhlin ussahkuschi kauju. Tas notizis 22. augustâ. Diwi muhsu strehlneeku bataljoni ar 4 leelgabaleem no Krajewas, kura atrodas pee Austrumu-Pruhsijas robeschas Suwalku gubernâ, dewâs uz Bjalu un Johanisburgu. Strehlneeku usdewums bij, issinât eenaidneeku spehkus, ko tee bij sapulzinajuschi Masuru eseru apkahrtnê. Wajadseja ari issinât eenaidneeku nodomus. Israhdijâs, ka muhsu strehlneeki tur sastapuschees ar pusotra korpusa wahzu kara spehka. Wahzeeschi neko nesinaja par muhsejo pulku leelumu. Sahkâs kauja, kura ilga no agra rihta lihds wehlam wakaram. Wahzeeschi bija nozeelinajuschees posizijâs un ne par ko negribeja atkahptees, un tikai kad muhsejeem peenahza palihgâ wehl 4 bataljoni un wisi kopejeem spehkeem pahrgahja niknâ usbrukumâ, wahzeeschus isdsina no winu preekschejâm posizijam. Wahzeeschi, azim redsot, nodomaja, ka wineem usbruhk leeli kreewu pulki un sahka mukt pa galwu, pa kaklu. Pa schi wahzu apjukuma laiku muhsu isluhku pulkeem isdewâs issinât, ka Masuru eseru apkahrtnê wahzeescheem atrodas pusotra korpusa kara spehka.

Seschi muhsu bataljoni, kuri bij tuwojuschees Johanisburgai, nemas nebij nojautuschi, kahdâs breesmâs tee bodas. Bet sawu usdewumu muhsu strehlneeki tomehr bij ispildijuschi. Wini netik ween issinaja wahzu pulku stiprumu, bet ari nahza uz pehdam winu mehginajumam, apeet generała Rennenkampfa armijas kreiso spahrnu. Pehz tam, isleetodami usnahkuscho nakti, muhsu strehlneeki sahka atkahptees. 25. aug. pee Bjalas, uz kuru dewâs muhsu strehlneeki, notika pati leelakâ kauja schais deenâs schinî kara laukâ. Wahzeeschem sche bij leeli saudejumi. Brihdi pa brihscham musejee mitejâs schaut, peelaida wahzeeschus tuwumâ un tad sanehma waj nu ar maschinu slinschu uguni, waj ari usbruka ar schtikeem. — 26. augustâ muhsu strehlneeki atkahpâs. Winu saudejumi masi. Rennenkampfa armija tagad sinaja, ka to grib apeet un eenehma jaunas droschas posizijas. Wahzu nodoms neisdewâs. —tis.

Sekschsenie

Par meera noteikumeem

sino no Petrogradas „U. R.", ka treijsaweenibas walstju domas par meera noteikumeem jau pilnigi isweidojuschâs. Pirmkahrt, meers netikschot noslehgts pirms pilnigas Wahzijas satreekschanas. Otrs pamatnoteikums ir, ka sabeedroto spehkeem jaeeeet Berlinê, pee kam wahzu galwas pilsehta war tikt patureta no kara spehka lihds kontribuzijas ismaksaschanai. Wahzu walstju un walstinu weeniba stipri teek eerobeschota: tâs patur tik kopejas pastmarkas, naudu un muitas weenibu. Danija dabon Schleswigu-Holschteinu, Belgija — leelu apgabalu uz austrumeem — Aachenu, Diseldorfu u. z., Franzija — Elsasu-Lotaringiju, Kreewija — Austrumu-Pruhsiju lihds Donzigai. Masakâs wahzu walstinas dabus atpakal to, kas tâm atnemts. Austrija saskaldas atsewischkâs walstis — Ungarijâ un Tschekijâ.

Petrograda. Nosoditi laikraksti. „Birsch. Wed." nosodita ar 3000 rbl. waj 3 mehn. aresta par 4. sept. rakstu „Sawadi zelotaji". „Swet" nosodita ar 1000 r. waj 1 mehnesi aresta par 4. sept.

Karsch un mihlestiba.

Stahsts.

(Turpinajums).

Wina mahsa isglahba mani, — Klenaks atbilbildeja: — Bes tam wina kopa manu Mariju, kad ta bij slima un wehl tagad turpina kopt muhsu eewainotos. Ta ir engelis, ne zilweks. Winas dehl domajam saudset scho senki, kursch pateesibâ gan pelnijis, lai to pee pirmâ sara uskar.

— Pareisi, pareisi, — atskaneja beedru sauzeeni: — Winas dehl pataupisim ari scho neleeti. Bes tam winsch jau ari nespehs wairs neko launu darit, roka ir nost...

Eetureja ihsu rihtischki, sarihkoja nestuwes un tad dewâs zeklâ. Nesa pa tschetreem pahrmainus, lai brihsak tiktu galâ un atpakal. Bes tam ari eewainotâ stahwoklis bij bihstams. Ja gribeja winu glahbt, wajadseja pasteigtees. Klenaks bij uzraksitijis lihds ihsu wehstuli, kurâ luhdsa ahrstam dorit wisu schi eewainotâ labâ. Tuwak par winu teikschot ta mahsa Elga.

Nometnê palikuschee tuhlin tahjâs pee darba, lai sarihkotos uz aiseeschanu, kam bij janoteek otràs deenas rihtâ agri. Smagakâs un masak wajadsigâs leetas paslehpa turpat, kur kuru, bet pahrtiku un muniziju sapakaja, lai no tâs waretu panemt lihds, zik tas buhtu nepeezeeschami wajadsigs.

Eewainotee, kuri guleja alâ, bij tik tahl atlabuschi, ka wareja bes palihdsibas lehnam dotees uz Belgradi, ko wini ari tanî paschâ deenâ darija drihs pehz Forstenberga aisneschanas.

*

Saule kahpa aisween augstak un itin kâ isbrihnejusès nokatijâs uz sawado ainu. No augschas ta tatschu bij tik labi pahrredsama. Tschetri spehzigi wehjos appuhsti un saulê nobeguschi serbu partisani nesa uz plezeem no sareem pagatawotas nestuwes, kurâs guleja slimneeks, bahls, aiswehrtâm azim, bes asinu lahsites waigos. Kreisâ roka bij winam pahr kruhtim, labâs stulms gar sahneem. Un schee paschi laudis, kuru beedrs bij guletaju pagahjuschâ naktî sakroplojis ar breesmigu zirteenu, tee tagad winu saudsigi nesa uz lasareti, lai tur glahbtu wina dsihwibu. Otri tschetri sokoja eepakalis nesejeem un wisi sawâ starpâ sarunajâs, pahrspreesdami pagahjuschâs nakts notikumus un runadami par nahkoscheem. Brihdi pa brihdim wini mainijâs pee nestuwem, lai ahtrak tiktu uz preekschu. Nebij laika, wajadseja steigtees atpakal. Bet slimneekam wajadseja ahrsta palihdsibas. Saule kahpa augstak un sahka ar katru ozumirkli wairak sildit. Weens, otrs no gahjejeem jau pa brihscham nonehma maso, apako kalneeschu zepuriti un noslauzija sweedrus no peeres.

— Buhs skaista deena, sehni, — wezakais teiza: — Saulite sahk brangi ween sildit. Juhti, zilweks, tuhlin dsihwibu kaulos.

— Pareisi, — pahrejee peekrita un steidsigi turpinaja zelu: — Jo karstak, jo labak. Gluschi kâ kaujas ugunîs...

Un tur tahlak aiz pirmâ gahjeena, kursch mundri steidsâs uz preekschu, jo tam nebij laika — bij jaglahbj eenaidneeks no nahwes un paschcem jasteidsas nest nahwi ziteem, jasteidsas paschcem eet nahwei pretim, — aiz schi gahjeena nahza otrs, kuram laika bij pa pilnam. Un zik pirmee bij wingri, spehzigi, tik otri gausi, lehni. Gahja atbalstidamees uz spekeem, waj ari uz slinschu resgaleem un klusi sarunajâs. Katrâ pakalnitê atsehdâs atpuhstees un tikai pamasam turpinaja zelu. Tee bij eewainotee un zik nezik jau atlabuschee serbi no Klenaka partisaneem. Ari wini dewâs uz lasareti. Tikai truhka spehka ahtri steigtees. Kahjas gurtin gura. Bes tam katru no wineem mahza smagas domas. Zik ilgi gan buhs tur japaleek, kad warès greestees atpakal pee beedreem, kur kawejâs wisas winu domas un juhtas? Pa brihscham tâs saistijâs ari pee mihleem peederigeem tahlumâ dsimtenes zeemos, no kureem tos bij atrahwis swehtais peenahkums, sargât sawu dsimtenes semi, sargât sawu brihwibu pret nekaunigo eenaidneeku, kursch bruka pahr robeschu eekschâ laudams un laupidams, kâ meschonu bars...

— Lahga sehns schis Klenaks, — weens no eewainoteem teiza: — Apschehlojâs par scho kundsinu un nelika pakahrt... Es gan nebuhtu nozeetees.

— Waj domâ, ka winam netiktos winu paaugstinât pee kahda sara, — otrs teiza: — Bet sini, peenahkums...

— Pareisi, — pirmais peekrita.

Un atbalstidamees wini turpinaja lehnam zelu uz Belgrades pusi kur atkal sahka dunet leelgabali.

— Pamoduschees, — weens no gahjejeem eesauzâs.

— Ja, — otrs peesihmeja: — Bet gan reis wini apklusis uz wiseem laikeem.

— Zeresim...

*

Pehz Marijas aiseeschanas Elga palika weena starp sweschreem laudim. Teesa, tee wisi, sahkot ar ahrstu, lasaretes pahrsini, un beidsot ar slimneekeem, bij pret winu sirsnigi un laipni. Laipnas un draudsigas bij ari serbu schehlsirdigâs mohsas. Neeweenam ne prahtâ nenahza winai pahrmest, ka wina peeder pee tâs tautibas, pret kuru zihnas serbi, atgainadamees no winu usbrukuma. Un wina pati tos atklati nosodija, ar ruhgtumu un ihgnumu noklausidamâs eewainoto nostahstos par apweenoto austreeschu un ungaru pulku meschonu darbeem un patwaribam, ko tee pastrahdaja pee meerigeem eemihtneekeem. Ak, wina pati to jau ari bij redsejusi, ka tas tâ, tikai bij redsejusi masumâ, sawa tehwa pilî un tâs apkahrtnê. Sche wina tagad dabuja redset aimu, kura wisâ pilnibâ atklahja winas tautas samaitato dwehseli.

(Turpmak nâk.)

rakstu „Zars schehlo u. t. t." Maskawas „Utro Rossiji" nosodita ar 1000 r. waj mehnesi aresta.

Lodi isspplahwis kahds kasaks no mutes. Winsch kausâ pihpejis, kad to peepeschi waigâ kehrusi lode un isstrehjusi lihds ar buhmeem pa otru pusi ahrâ, neaisnembama ne sobus, ne ari schoklus. „Konfetite iskrita" — beedri tikai nosmehjuschees. Weeglais eewainojums drihs buhs sadsijis un kasaks no jauna dosees uz kara lauku.

Warongs ofizeers. Maskawas slimnizâ kahds eewainots stahsta par sawa pulka ofizeeri, kursch winam lihdsi zihnijees. Weselus 17 eenaidneekus nozirtis ar sawu sobinu. Sem wina noschauts sirgs. Azumirkli winsch bijis zitam mugurâ un turpinajis kautees. Bet tad winu kehrusi lode un winsch ne skanas neislaisdams nokritis semê un bijis uz weetas pagalam.

Baltija

Daugawpils kara apgabala galwenâ preekschneeka zirkulars.

Widsemes un Kurzemes gubernu awisês issludinats schahds zirkulars:

Pamatojotees uz „Noteikumeem par kara stahwokli issludinateem apwideem" (Likuma krahjuma 2. sehj. 1. dalas 23. panta peelikums) Daugawpils kara apgabala galwenais preekschneeks issino schaî apgabalâ dsihwojoscheem, ka:

1. Pehz Lik. kr. 2. sehj. 1. dalas 23 panta peelikuma 17. punkta kara stahwokli isslubinatos apwidos pee armijas nepeederoschas personas padotas kara teesai un sodam pehz kara laika likumeem (eeskaitot nahwes sodu): 1) par sazelschanos pret augstako walsts waru (1908. g. Sodu likuma 100 p., 101. p. 1. un 2. dalas, 102 p. 1., 2., 2., un 3. dalas) par walsts nodewibu (to paschu lik. 108. un 119. panti); 2) par kara peeberumu un wisu usbrukumu un aisstahweschanâs lihdsekku, usturas lihdsekku un furaschas tihschu debsinaschanu waj zitadu isnihzinaschanu waj bojaschanu; 3) par uhdenswadu, tiltu, sluhschu, uhdenskritumu, aku, zeku, pahrzelamo un pahrejamo weetu un zitu satiksmes un kustibas lihdsekku tihschu isnihzinaschanu waj bojaschanu; 4) par telegrafa, telefona waj zitu sinu isplatischanas lihdsekku un dselszeku isnihzinaschanu waj eewehrojamu bojaschanu un 5) par usbrukumu sargam waj kara patrukai, par apbrunotu pretoschanos kara patrukai waj kara un ziwilwaldes eerehdneem, kâ ari par sargu, patrukas waj polizijas eerehdna nonahweschau.

2. Pehz kara stahwokla noteikumu 19 panta:

a. Ir atnemtas wispahrejâm teesam un nodotas kara teesai, lai teesatu pehz kara likumeem un peemehrotu kara sodu likumu 279. pantâ paredsjeto nahwes sodu, schahdas leetas: 1) par brunotu pretoschanos waldibas personam, par usbrukumu kara spehka un polizijas eerehdneem un ziteem amata wihreem pee winu amata ispildischanas waj ari amata ispildischanas dehl, ja scheem usbrukumeem seko nonahweschana, mehginajums nonahwet, eewainoschana, sakropkoschana, stipra sadausischana, un dedsinaschana, 2) par slepkawoschanu, 3) par laupischanu un dedsinaschanu, 4) par priwata waj krona ihpaschuma tihschu isnihzinaschanu waj sabojaschanu.

b. Apministratiwâ kahrtâ isschkiramas leetas, wainigos sodot ar ne wairak kâ 3000 rbl. waj trim mehoescheem zeetuma woj zeetolschna 1) par noseegumeem pret administrazijas noteikumeem, kas paredsseti meerteesneschu usstawa 29., 30. un 31. pantos; 2) par pahrkahpumeem pret labeerihzibu, meeru un droschibu, kas paredsseti meerteesneschu usstawa 37., 38., 39., 49., 50. un 51. pantos; 3) par pahrkahpumeem pret personigu droschibu, kas paredsseti meerteesneschu usstawa 117. un 118. pantos.

Darba apstahkli Rigas fabrikâs

pehz weetejâs fabrikantu beedribas sawahktâm sinam stipri zeetuschi no kara eespaideem. Sinas sawahktas pamatigas, pehz kurâm minetâ beedriba zentisees uslabot ar waldibas palihdsibu gruhtos darba apstahkkus. Pehz schim sinam no 22 maschinu fabrikam ar 14 160 strahdneekeem 2 ar 210 strahdneekeem pawisam slehgtas, 10 ar 4134 strahdneekeem samasinajuschas darbu uz pusi un tikai 10 ar 9816 (69%) strahdneekeem darbojas daudz maz normali; 17 dselsceltu ceetumos ari darbojas spaidigi. Winu strahdneeku skaits 4012 un no winam normali strahdâ ar 1437 strahdneekeem tikai 4, bet 10 tikai pa pusei un 3 nobeiguschas sawu darba gaitu; 3 drahschu un naglu fabrikam ir 1596 strahdneeki, bet tikai weenai ar 482 strahdneekeem darba ir apmeerinoschi, lai gan pamasinatâ mehrâ, bet pahrejâm 2 ar 1114 strahdneekeem darbi brjuschi jaisbeidz; kokwilnas fabriku ir 14 ar 10,110 strahdneekeem, bet normali strahdâ tikai weena ar 999 strahdneekeem, 11 strahdâ tikai pa pusei ar 6890 strahdneekeem un 12 ar 2221 strahdneeku ir slehgtas; no 23 kimiskâm fabrikam ar 3310 strahdneekeem 3 nobeiguschas darbu ar 440 strahdneekeem, 16 pamasinajuschas darbu uz pusi ar 2467 strahdneekeem un tikai 4 ar 403 strahdneekeem darbojas normali; 14 koku fabrikam ir 2180 strahdneeki, bet neweenai naw peeteekoschi darba. 8 pawisam apstahjuschâs ar 1635 strahdneekeem (75%) un 6 darbojas ar 545 strahdneekeem tikai pa pusei; no 9 papira un zeluloses fabrikam ar 2473 strahdneekeem darbojas daudzmaz normali, tikai weena ar 223 strahdneekeem, kamehr zitâs darbi samasinati uz pusi; 2 ahdu fabrikas ar 411 strahdneekeem darbojas weena ar 181 strahdneeku normali, bet otra tikai pusapmehros; 3 gumijas fabrikas ar 12,740 strahdneekeem samasinajuschas darbus uz pusi un no 3 korku fabrikam weena strahdâ ar 1000 strahdneekeem normali, bet otra ar 636 strahdneekeem tikai pa pusei; weena birstu fabrika ar 171 strahdneeku samasinajuse darbu uz pusi; no 5 daschada weida fabrikam ar 4127 strahdneekeem strahdâ samasinati tikai weena ar 261 strahdneeku, kamehr 2 ar 3866 strahdneekeem darbojas loti aprobeschoti. Milzu 8 alus daritawam ir pawisam tikai 688 strahdneeki, normali darbojas weena ar 28 strahdneekeem, pa pusei 2 ar 160 strahdneekeem un 5 ar 500 strahdneekeem pahtraukuschas darbu. Tâ tad alus daritawu slehgschana atnemtu darbu loti maz strahdneekeem. p.

Westeenas doktoratâ steidsigi ween teek eerihkotas 40 gultas eewainoteem kara wihreem, kuri drihsâ laikâ sagaidami.

Wez-Peebalga. Karâ eesauktogimenu pabalstischanai, eewainoto ahrsteschanai un Sarkanam Krustam seedojums. 13. augustâ pagasta saimneeku sapulze nolehma 11 reserwistu saimneezibam dot palihdsibu darbâ, nowahkt laukus, eeseht rudsus; darba wajadsibas noteikschanu un strahdneeku isrihkoschanu usdewa pagasta waldei. Turklaht saimneeki isteiza wehlejumos, seedot Sarkanâ Krusta Rigas Latweeschu Beedribas nodakai daschus tuhkstoschus rublus no eekrahtâs pagasta naudas noguldijumeem. Luhdsa pag. wezako to likt pag. weetneekeem apspreest. Pehz schis sapulzes noturetschanas tuhlin pagasta weetneeku pulks nospreeda: atdot Sarkanâ Krusta rihzibâ plascho pag. Greineeru skolu (kura pagastam ismaksaja pahri 30 tuhkst. rbl., kur war eerihkot wairak simtu gultu un pilnigas telpas apkopejâm un ahrsteem) slimnizas eerihkojumam un, ja tahda tur taptu eerihkota, tad 1000 rublu no Widsemes Muischneeku Kreditbeedribas isdotu wehrtspapiru, preeksch slimnizas eerihkojuma, un otru tuhkstoschu rublu leelu wehrtspapiru no tâs paschas kreditbeedribas Sarkanajam Krustam. — Labdarības Beedriba ir isluhgusees no polizijas atlauju, isrihkot leelaku konzertu preeksch Sarkanâ Krusta eenahkumeem. Zereshim, ka schis isrihkojums taps jo kupli apmeklets, lai buhtu leelaki eenahkumi zeetuscheem tehwijas sargeem par labu. W. Jascha.

Dschuhkstes pagasta wezakais Stolzers peesuhtijis wiseem Dobeles aprinka pagastu wezakajem schahdu rakstu: Dschuhkstes pagasta saimneeku sapulze atrod, ka preeksch tehwijas kara wajadsibam walstij tagad wajadsigi wisai leeli lihdsekli, bet ka mums, latweescheem, wiseem lihdsekleem un spehkeem waldiba materialâ sinâ japabalsta, kamdehl weenbalsigi nolehma: seedot kara wajadsibam no scha gada raschas rudsus un ausas, skatotees pehz katra saimneeka semes leeluma un schi gada raschas. Tika tuhlin sasihmeti 943 pudi rudsu un 388 pudi ausu.

Tamdehl greeschos pee godateem amata beedreem ar luhgumu, eekustinât starp saimneekeem schahdu seedojumu leelu un scho wisai patriotisko pasahkumu pehz eespehjas weizinât.

Ugahles gada tirgus no 17. septembra schogad pahrzelts uz 18. septembri.

Ahrsemes.

Wilums II. — kandidats uz Nobela meera premiju, — tas gan isklausas netizami, bet — wehl tikai 2 mehneschus atpakal tâ bij — Nobela komiteja winu bij usstahdijusi par kandidatu uz scho premiju. Tagad tam jameklê zits kandidats, bet Wilums droschi ween usstahdis kandidaturu uz asins isleeschanu, un starptautisko lihgumu un zilwezigo likumu neewaschanu un kahjam mihdischanu.

Wahzija. Kara sahkumâ Wahzijai bij 12 zepelini. Tagad ir wairs tikai 6. Weenu no teem belgeeschi saschahwa pee Ljeschas, otru frantschi pee Traskatas, trescho ari frantschi starp Wellu un Badonwilji, zeturto un peekto wehtra nogahsa semê Belgijas meschos un sabragaja, sesto saschahwa muhsejee pee Mlawas.

— Bawareeschi usbrukuschi 2 pruhschu apakschofizeereem un weenu no teem nogalinajuschi. Par to noschauti 20 bawareeschu saldati.

Austrijas kara spehkâ suhd disziplina, kapehz sahk eewest wisai bahrgus sodus pret nepaklausigajeem, neisnemot pat nahwes sodu.

Nakts kaujas laukâ.

Kahds praporschtiks atstahsta sawus peedsihwojumus kaujas laukâ, kuri raksturo wahzeeschu neschehlibu.

Winsch, kâ politekaikas students, par sawwalneeku aisgahjis karâ un par duhschibu kaujâ pee Eidkuhneem, eezelts pae praporschtiku. Schis praporschtiks eewainots kreisajâ plauschâ, pee kam lode isgahjusi zauri, sabragadama lahpstas saulu. Eewainotais wahzeeschus sauz par schakaleem, tadehl ka wini nogalinot eewainotos. Winu ari saschahwis weens no schahdeem wahzu schakaleem, bet winsch tomehr palizis dsihws un winu atraduschi kasaki.

Tas notizis tâ:

„Wehlu wakarâ, kad sahka parahditees mehnesis, muhsu nodakai, kas sastahweja no 25 zilwekeem, pehkschni sahka usbrukt no preekschas un no labâs puses ap pusotra simta wahzeeschu. Mums, protams, wajadseja atkahptees un mehs nesteigdamees kahpamees atpakal, nesaudsigi un weikli atschaudidamees no katra kruhmina un zelmina, no katra grahwischa. Mums bij ari eewainotee, bet tee eewainojumus pahrsehjuschi, schahwa lihdsâs mums, isleetodami ikkatru pee rokas gadijuschos aisardsibu. Un pehkschni man it kâ kahds ar kaut ko siltu eeduhra labajâ kahjâ ap zeli. Es pakritu ar seju pret semi, pehz tam sanehmos, pawilku tuwak sem wehbera saschauto kahju un isschahwu wehl reises trihs. Bet te man azu preekschâ wiss sahka greestees rinki, sahka lihgotees, it kâ atwilkâs dsilumâ un pehz tam pahrklahjâs ar melnu, nezaurredsamu miglu. Es wairs neredseju, nedsirdeju un neko nesajutu. Kad atjehdsos, taisni manâ preekschâ debesis spihdeja mehnesis, apgaismodams apaku laukumu, kâ eseru retas behrzu birses widû. Apkahrt nebija neweenas dwehseles, stipri sapeja mana saschautâ kahja. Sapratu, ka esmu atstahts uz kaujas lauka. warbuht mani noturejuschi par noschautu paschu laudis un sweschi, un man kluwa aukstti un baigi. Sanehmu spehkus un sahku rahptees uz preekschu. Kaut kâ tas man bij eespehjams, bet pee katras kustibas sahpes kahjâ tapa stiprakas un bez tam nesinaju, kahdâ wirseenâ lai bobos uz preekschu. Nakti, mehnescha gaismâ, apkahrtne islikâs man ne wisai pasihstama un sawâ noslehpumainibâ pasakai lihdsiga. Es ari nodomaju: „Warbuht es mirstu un murgoju?" Bet skaidri sajuhtamâs asâs sahpes kahjâ apstiprinaja, ka es pahrdsihwoju wisleelako ihstenibu: esmu eewainots un atstahts uz kaujas lauka. Paklusu eekleedsos, — waj kahds neatsaukstees? Warbuht kaut kur blakus slehpjas tahds pat nelaimigais, kâ es. Preezatees par zita nelaimi ir grehks, bet man tâ gribejâs eeraudsit tuwu zilweka seju. Un eekleedsos wehl reis un stiprak, bet atkal neweens neatsauzâs. Bet par to gandrihs tuhlit isdsirdu soku trokshi. Sahku klausitees. Bij dsirdams, ka uz manu pusi nahk diwi zilweki, kuri sper smagus un steidsigus sokus. Issteepu roku, pazehlos uz elkoneem un wehl reis eekleedsos. Un te mehnescha gaismâ eeraudsiju diwus wahzu ofizeerus, weenu semu un resnu, otru teewu un garu. Wini nahza pee manis, ar kahjam weikli takti sisdami. Ar wiseem spehkeem uz elkoneem semê atspeesdamees, es wehl augstaki pazehlu sawu kermeni, kahju sem sewis pawilkdams. — Esmu eewainots, — isdweesu, atkal sajusdams, ka galwa greeschas rinki no leelas asinu notezeschanas.

Tad resnais sazija teewajam, spilgti usswehrdams katru wahrdu: „Luhk, wehl weena eewainota kreewu zuhka."

Teewais uz to atbildeja:

„Ja gribi, es noschauschu ari winu, tikai ne zitadi, kreisajâ azî un septinu soku attahlumâ."

„Newar buht, atbildeja resnais ar aissmakuschu smeeklu, — kaut gan tu esi Wilhelms, tatschu ne Tels! Deru uz diwâm markam!" — „Lai eet! — eesauzâs jautri teewais, — es jau esmu deesgan eepraktisejees ar eewainoteem un bez riska pazelu tawu zimdu!"

„Nu, ahtrak, ahtrak," — mudinaja winu resnais.

Bet es sahku sastingt, uz elkoneem atspeesdamees, netizedams sawâm ausim, schaubidamees par to, waj es pareisi saprotu wahzu walodu. Pa tam teewais tuwojâs man un atkal sahka eet projam, septinus solus noskaitidams. Bet es tikai skatijos uz winu, sawâm azim netizedams. Pa tam winsch bij noskaitijis septinus solus un apstahjees, attaisija maksti, iswilka rewolweri un mehrkeja pret mani, roku isstiepis un azi peemeegdams, bet resnais mudinaja winu: „Ahtrak, ahtrak!"...

Es neatzeros, waj dsirdeju scho wina schahweenu, waj ne, bet labi atzeros, ka kad manu azu preekschâ isplehtâs sarkana un wioleta karsta migla, es dsirdeju pahr sewi teewâ balsi:

— Ak, es netrahpiju kreisajâ azî. Trahpiju kruhschu kreisajâ pusê, laikam sirdi. Mehnescha gaisma mani peewihla. Resnais sahka skali smeetees:

— Tomehr diwas markas esmu winnejis!

— Gut! — dusmigi eesauzâs teewais. — Kad gan es neesmu wahrdu turejis?

Jauneklis, — raksta scha notikuma atstahstitajs, kahda kreewu laikraksta lihdsstrahdneeks, apklust un skatas uz mani ar nesapraschanas un zeeschanu pilnâm azim. Es speeschu wina roku un tschukstu: — Apmeerinatees, tee naw bijuschi zilweki, bet schakali, tee, kuri nogalinajuschi eewainotos. Waj ne?

— Schakali, — tschukstoja jauneklis un no wina azim lehni pluhst diwas asaras, — schakali, waj tad zilweks spehjigs kaut ko tamlihdsigu isdarit?

„Latweeschu Awises"

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 11. sept.

(peefuhtitas lihdſ pulkſt. 6 rihtâ).

Winu Keisariskàs Majestates apmeklè eewainotos.

Petrogradâ, 10. sept. Winu Keisariskàs Majestates ar Augstajàm Meitam apmekleja eewainotos kareiwjus Nikolaja slimnizâ, kur palika lihdſ 2 stundas. Winu Majestates apstaigaja slimneekus, greesàs pee teem ar wisschehligeem jautajumeem par eewainoschanu, weselibas stahwokli un par apstahkleem, pee kahdeem eewainoti. Winas Majestate Keisareene isdalija kakla nesamas swehtbildes.

Kara lauks Anstrijâ un uſ Wahzijas robeschas.

Kara Wehstnesis. Petrogradâ, 10. septembri No Augstà Wirskomandeera schtaba. Deenwidu-reetrumu frontê krita Jaroslawa. Pakaldsihschanàs turpinas.

Seemeku reetrumu frontê stahwoklis naw mainijees.

Kara Wehstnesis' Kijewâ, 10. septembrî. Deenwidu reetrumu frontes wirskomandeera schtabs peesuhtija Kijewas zeetokschna schtabam preeksch usglabaschanas katerbralê 50 austreeschu kahjneeku pulka karogu, kursch eeguhts 13. augustâ kaujâ Porutschinas-Petotschanas rajonâ, pee kam karodsneeks un karoga ofizeers nonahweli ar schtiku buhreeneem, kà ari treschà tiroleeschu strehlneeku pulka karogu, kas eeguhts 17. augustâ kaujâ pee Firnowowas sahdschas.

Kara Wehstnesis. Petrogradâ, 10. septembri. Uſ beewideem no Peremischlas muhſu preekschpulki sekmigi apschaudija austreeschu bruku wilzeenu, uſ kura bija loschumeteji. — Apzeetinajumos pee Sanas austreeschi bij usstahbjuschi smago artileriju un staru metejus kà ari sawahkuschi leelus munizijas krahjumus, kas rahda, ka austreeschi bij gatawojuschees uſ Sanas energisku aisstahweschanu. Bet tas wineem neisdewàs, tadehl, ka mehs wineem neatlaidigi dsinamees pakal.

8. septembrî sanemtas sinas, ka **muhſu kara spehks eeguwis kaujà 37 leelgabalus un 3 staru metejus, kà ari 19 eenaidneeka pamestus leelgabalus un leelus kara mantu krahjumus.** Pee Jaroslawas eeguhts kara laupijums naw sche lihdſi skaitits.

Eewehrojami leeli eenaidneeku pulki, kuri pee Mlawas bij eenahkuschi muhſu robeschàs, **7. septembrî atwilkàs atpakal uſ seemeleem.** — Uſ Wiſlas kreisà krasta wahzu kara spehks, kas eenem pee robeschas posizijas starp Tornu-Kalischu, ir dabujis eewehrojamus pastiprinajumus.

Petrogradâ, 10. septembrî. Jaroslawas krischana atnem Peremischlai aktiwu nosihmi un pahrwehrsch Peremischlas zeetokſni teknisku sinâ par nedsihwu.

Ofiziali. Kara Wehstnesis, 10. septembrî. No Augstà Wirskomandeera schtaba.

Wajajot austreeschus muhſu kara spehks sasneedsa Wischloku. Pee Peremischlas muhſu kara spehka darbiba attihstas sekmigi.

Wahzu frontê muhſu kara spehks stahw tuwu preti eenaidneekam, bet kauju nebij.

Petrogradâ, 10. sept. Kara Wehstnesis sneedſ no generaschtaba sekoschu sinojumu: 8. septembrî muhſu pulki ar sturmi eenehma Jaroslawas zeetokschna labo krasta apzeetinajumus, kur eeguwa 20 leelgabalus, pehz kam turpinaja dotees uſ preekschu, lai gan eenaidneeki to mehginaja kawet, usspridsinot tiltu pahr Sanas upi. Muhſu pulki pehz tam drihſ ween eenehma Jaroslawu. Diwas deenas pirms tam bij eenemta pilsehtina Staraja. Sekmigi uſ preekschu ejot muhſu pulki eenehma Prscheworsku un Lanzutu. Muhſu jahtneeki uſ pehdam seko austreeschu pakalpulkeem, kuri steidsigi atkahpjas, usspridsinadami tiltus.

Guhstekku un leelgabalu eeguwumi nemitos. Eenaidneeku kara spehkà laupischanas un jukas, kas trauzè atkahpschanos. Gustekni stahsta, ka austreeschu pulkos gandrihſ nemaſ neesot ofizeeru.

Petrogradâ, 10. septembrî. Peenahkuschas sinas, ka eewainots wahzu 16. korpusa komandeers, generalis Elsa.

Austreeschi, atkahpdamees no Sinawas, to pilnigi islaupija. Muhſu kara spehks eenehma pehz tam Sinawu un apzeetinaja baudſ no laupitajeem.

Kara lauks Franzijâ.

Londonê, 9. septembrî. Pehz priwat-sinam no frantschu kara lauka kauja tuwojas beigam. **Wahzeeschu otrà atkahpschanàs jau eesahkusès.** Generala Kluka armija zenschas isskluht no geuhtà stahwokla. Katru brihdi sagaida labu sinu peenahkschanu.

Waldiba aisleegusi eewest no Holandes zukuru, jo issinats, ka tas wahzu zukurs.

Parisê, 10. septembrî. Ofiziali sino 9. sept. plkst. 11 wakarâ: Stahwoklis kara laukâ naw mainijees.

Parisê, 10. septemchrî. Kara Wehstnesis sneedſ sekoschu ofizialu sinojumu: Frantschu armijas kreisais spahrns turpina **dotees uſ preekschu** uſ Uases upes labà krasta, kur notika sihwas kaujas Lasinjas apgabalâ. — Uſ Uases upes kreisà krasta seemeios no Enas upes stahwoklis bes pahrmainas. Zentrâ starp Reimsu un Maasu naw eewehrojamu pahrmainu. Uſ seemeu-austrumeem no Werdenas uſ Mujas un Dempjoras pusi wahzeeschi isbarija strauju usbrukumu, bet **tika atsisti** un eenem liniju Roschokura-Seischopruâ-Leruwilla, pahr kuru neeet pahri. Lotaringijâ un Wogesos wini atstahjuschi Pomoru un Arakuru. Domowras apgabalâ winu darbiba wahja.

Juhras karsch.

Kara Wehstnesis. Londonê, 9. sept. Ofizieli sino, ka eewehrojamu daku no nogrembeto angku kreiseru kuga laudim isglahbuschi weens kreisers, torpedu laiwas un ziti angku kara kugi.

Kara Wehstnesis. Londonê, 9. septembrî. Admiralitate sino, ka 31. augustâ Atlantijas okeana seemeku balâ angku kreisers saguhstijis Hamburgas-Amerikas linijas apbrunoto pretschu twaikoni „Sprewald", kà ari biwus ogku twaikonus ar 6 tonnam ogku un 186 tonnam pahrtikas. Pawisam **angli ir saguhstijuschi 187 wahzu kugus,** turpreti wahzeeschi ir saguhstijuschi tikai 12 kugus, kopâ 4000 tonnu leelus.

Angku kreiseri, kurus wahzu semuhdens laiwas nogrembeja, ir preeksch 14 gadeem buhweti un skaitijàs par nowezojuscheem un sawu laiku nokalpojuscheem un bij derigi tikai ihseem isluhku brauzeeneem.

Kopenhagenê, 9. sept. Angku nogrembeto bruku kreiseru leelums bij pa 12,000 tonnas. Kreiseri peebereja pee weenas un tàs paschas klases, bij buhweti no 1901.—1904. gadam un uſ teem bij pa 755 wihru.

Serbu-melnkalneeschu un austreeschu kara lauks.

Kara Wehstnesis. Belgradê, 9. septembrî. Pagahjuschâ naktî eenaidneeks no leela attahluma bombardeja ar 24 zentimetru granatam Belgrades widus daku, pee kam tika ispostiti waj stipri apskahdeti baudſi koka nami, koka eelu brugis un uhdenswads. No rihta bombardeschanas mehrkis, zik redsams, bij kehnina pils. Deenâ uſ pusstundu pahrtrauza bombardeschanu leetus gahse ar krusu, pehz kam bombardeschana atkahrtojàs. **Saudejumi loti leeli.** Starp ispostiteem nameem atrodas „Maskawas" weesniza, kuru stipri kehra weena granata.

Kara Wehstnesis. Româ, 9. septembrî. Stahwoklis Lubowijas-Losnizas un Mitrowizas-Schabazas frontês sekoschs: 8. septembra karstâs kaujàs serbi patureja wirsroku. — Losnizas-Batschas frontê serbi naktî uſ 8. septembri atsita wairak eenaidneeka usbrukumus un nodarija tam smagus saudejumus. Sawas frontê eenaidneeks mehginaja eeguht Podgorizas salu, posizijas uſ austrumeem no Debrezas un Maladas posizijam Belgrades tuwumâ, bet wisur lika atsists. Donawas frontê eenaidneeks mehginaja pahreet pahr upi pee Skelas, lejpus Smeberewas, bet serbi sehdàs laiwàs, **atnehma wisas eenaidneeka laiwas un isnihzinaja eenaidneeku.**

Karsch Afrikâ.

Kara Wehstnesis. Kapschtadtê, 10. sept. Generalis **Bota** usnehmàs wirskomandu par kara spehku pret wahzu kolonijam deenwidu-reetrumu Afrikâ. Aissargaschanàs preekschneeka peenahkumi usdoti generalim Stetsam.

Aisluhgums Amerikâ par kara nobeigschanu.

Kopenhagenê, 10. septembrî. Ritzawa agenturai sino no Nujorkas: Presidents Wilsons usaizinaja ar apkahrtrakstu Sabeedroto Walstju eedsihwotajus noturet 21. septembrî wisàs amerikanu basnizàs aisluhgumu deewkalposchanas par kara ahtraku nobeigschanu.

Petrogradâ, 10. septembrî. Sabeedroto Walstju suhtnis sinoja Sarkanam Krustam, ka dala Amerikas Sarkanà Krusta 3 ahrstu un 12 schehlsirdigu mahsu sastahwâ zeto uſ Kreewiju.

Petrogradâ, 10. septembrî. Wina Majestate Kungs un Keisars wisschehligi apbalwoja par panahkumeem kara laukâ artilerijas generali generaladjutantu Iwanowu ar sobineem pee Aleksandra Newska ordena un generalleitnantus Alekſejewu un Dragomirowu ar 3. schkiras Jura ordeneem.

Petrogradâ, 10. septembrî. Sarkanais Krusts nodewa sawu weetejo komiteju un beedribu rihzibâ wajadsigàs sumas ar ko eerihkot pa kara laiku kursus reserwes schehlsirdigo mahsu apmahzischanai Nischnij-Nowgorodâ, Wladiwostokâ, Jekaterinburgâ, Woltschanskâ, Koslowâ, Jenisejskâ un Nischni-Wolotschkâ.

Maskawâ, 10. sept. Pilsehtas dome noteiza uſ 16. septembri pilsehtas galwas wehleschanu.

Bordo, 10. sept. Awises nosaka kara stahwokli preeksch frantscheem par labu. Wahzeeschu eebrukums neisdewees uſ wisas linijas un franischi to wisur atsituschi. Turpreti frantschu usbrukums wahzeeschu labajam spahrnam isdarits ar panahkumu.

Kopenhagenê, 10. septemrî. No Salonikeem sino zaur Wihni, ka serbu waldiba atkahwusi Bulgarijai eetaisit Monastirâ bulgaru konsulatu.

Diwi schejeenes sozialistu wadoni bewàs uſ Berlini, lai apspreestos ar wahzu sozialdemokrateem par kara stahwokli.

No Berlines eeraduschees zeloteji stahsta, ka tur katru deenu pee namu seenam teekot peelipinati plakati ar usrakstu: **„Nost ar Hohenzollerneem, nost ar karu!"** Polizija noplehsch plakatus.

Româ, 10. septembrî. Mahkslineeku, sinibu wihru, politiskas un kulturelas sabeedribas, kà ari akademijas, instituti, nazionalas un starptautiskas beedribas un prese issakadsiku saschutumu par Reimsas katetrales barbariskku isposischanu.

Româ, 10. septembrî. Awises sino no Wihnes, ka Wides prinzis tuhlit pehz sawas eeraschanàs Jaun-Widê galigi atteikschotees no Albanijas trona un atkal eestahschotees wahzu kara beenestâ.

Wihnes pilsehtas walde dewusi weenu miljonu kronu baraku buhwei preeksch eewainoteem un slimeem. Wihnes eebsihwotaji ustraukti no sinam par austrijas armijas stahwokli.

Sofijâ, 10. septembrî. Bulgarijas sinods nodewa kreewu suhtnim 15,000 franku preeksch karâ eewainoteem un isteiza, ka suhta karstas luhgschanas par kreewu eerotschu uswaru.

Uemijâ, 10. septembri. Diwi tuhkstoschi Turzijas kurdu sapulzejuschees uſ robeschas, lai eebruktu Persijas balâ. Persijas kurdi gatawojas pretotees. Sadursmê ar kreeweem kurdi saudejuschi 15 kritušchus un 30 eewainotus.

Riga.

Latweeschu naudas eestahdes un palihdsiba muhsu kareiwjeem.

Zeturtà Rigas Sawstarpejà Kreditbeedriba (Aleksandra eelà Nr. 2) sawà sehdê sestdeen, 6. septembrî, nolehma issneegt Latweeschu Palihdsibas Komitejai preeksch eewainoteem kareiwjeem resp. winu gimenem **5000 rbl.** un to ismaksat katru mehnesi par 1000 rbl.

Wesels wilzeens kara guhstekku, kahdi 500 wihri, atwesti 8. septembra rihtà Stopinos Rigas garnisona wasaras nometnês. Masaks skaits atwests jau ari agrak. p.

Atklahja 8. septembrî ari otras schkiras restorazijas, bet tikai ar teesibu pahrdot ehdeenus un nereibinoschus dsehreenus. p.

Neatlautas medibas pilsehtas meschos wairojas. Peenahktas un soditas medibas: pehrn 78, aispehrn 64, 1911. gadà 55, 1910. gadà 78 un peezus gadus atpakal 47. p.

Pilsehtas muischu personals ismaksaja 1913. gadà 23,999 rbl. 99 kap. un pilsehtas meschu personals 28,677 rbl. 36 kap. jeb kopà 52,679 rbl. 35 kap. p.

Baltijas domenu waldes lasareti ar kahdàm 25 gultam eeswehtìs 15. septembrî Baldonê. No personala seedojumeem, 4 praz. no mehnescha algas, sanahk ap 1500 rbl., no kureem 1000 rbl. nolemti lasaretes ustureschanai. p.

Preedaines stazija uz juhrmalas dselszeka naw slehgta, bet tikai eekahrtota pehz jauno wilzeenu plana. p.

Kreewijas eedsihwotaju skaits aprehkinats 1913. gadà uz 174,099,600 dwehselem. p.

Eeswehtija swehtdeen peldoscho lasareti „Zarizina“, kas eerihkota konfiszetà Wahzijas twaikoni „Reggina“. p.

Dała no pilsehtas uspirkteem 400,000 pudeem akmenoglu jau atsuhtita no Donas raktuwem. Wiss uspirkums japeesuhta Rigà 4 mehneschu laikà. p.

Jelgawa.

Eekschleetu ministra beedris generalmajors Dschunkowskis sawà isbrauzeenà uz Baltiju apmekleja ari Jelgawu 4. septembrî, pulksten 6 wakarò, eerasdamees automobilî no Rigas. Winu pawadija pasta un telegrafa inspektors generalschtaba kapitans Losijewskis un wehl ziti. Augstais weesis apskatija pasta-telegrafa eestahdi Jelgawà un kara zensuras eerihkojumu.

Likums par daschàm pahrgrosibam ziwilprahwu isteeschanà nodrukats „Kursemes Gubernas Awises“ 71. numurà.

Par Baltijas apstahkleem raksta ari awise „Semschtschina“ sawà 1176. numurà, 7. sept., istirsadama Baltijas tautibu sawstarpejàs atteezibas un tagadejos apstahkkus, kuri raduschees zaur pehdejà laika notikumeem.

Jelgawas skolu preekschneeku lehmumi: 1) Skolneekeem atlauts apmekleet kinomatografus tikai ar sewischku atlauju katrai reisei no skolas preekschneezibas, skolas pahrsina, klases pahrsina waj zitas personas no skolas pedagogiskà sastahwa. Skolu pahrsineem teek usdots greestees pee kinematografu direkzijam, lai pehdejàs jau laikus nosuhtitu uz skolu programu preeksch eeskatischanas un apspreeschanas. — 2) Nemot wehrà, ka pils parks atrodas sinamà atstatumà no pilsehtas un baschàs weetàs nemas neteek apgaismots, un ka tahdà sinà tas naw noderigs skolneeku pastaigaschanàs weetai, skolu preekschneeziba nolehma skolneekeem pawisam noleegt parka apmekleschanu tumsai metotees, kahdà gada laikà tas ari nebuhtu. — 3) Wisu Jelgawas mahzibas eestahschu **skolneekeem teek no leegts** pehz pulksten 8 wakarà uz eelas rahditees.

Jelgawas LaukSaimneezibas Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedribas 3 kl. pirmmahzibas skolà (ar latweeschu mahzibas walodu) mahziba sahkàs 16. augustà. Jaunu skolenu peenemschana wehl ikdeenas turpinas no plkst. 12—2 deenà skolas telpàs, Katolu eelà Nr. 44.

Skolas nauda par seemas skolas laiku 5 rubli, par seemas un wasaras skolas laiku 10 rbl.

Futbolistu sazihkste. Jelgawas skolneeku futbolisti sarihkoja 7. septembrî uz wahzu isstahdes laukuma sazihksti ar Rigas „Uniona“ futbolisteem. Sazihkstes sahkumà jelgawneeki turejàs duhschigi un tà sazihkstes pirmà puse nobeidsàs ar jelgawneeku uswaru. Pehz starpbrihscha stahwoklis mainijàs. Drihs ween ridsineeki eesita weenu pakal otram trihs „golus“, tahdejadi beigdami spehli ar uswaru 3+1. Jelgawneeku weiksmes stipri ween eerobeschoja ne wisai teitami sastahdità komanda. Sahnu spehki turejàs duhschigi, bet zentris pawisam wahji. Sazihkste noriteja dsihwi un ar dedsibu.

Sirgu tirgus no 4.—6. septembrim Jelgawà bija maz apmeklets. Kustiba bija gausa un pirzeji atturigi. Sawesti bij ap simti trihs sirgu. Pat bruhnajeem kruhmu dehleem tschiganineem schoreis „andele“ neweizàs. Par ziteem jau naw nemas ko runàt.

Jelgawas apgabalteesas delegazija 1. septembrî Daugawpili isteesaja schahdas leetas:

6) Pret Opsowskas pag. (Kaunas gub.) 22 g. Wikentiju Kochanowitschu. 17. martà p. g. Subotjals atbrauza Turmontas stazijà, eepasinàs ar Kochanowitschu un abi uz to istukschoja pudeli degwihna. Tad dewàs kahjam zelà uz Daugawpili. Pagahjuscheem 4 werstes, teem usnahza meegs, jo bija ari stipri peereibuschi un tee nolikàs meschà gulet. Atmostotees Subotjals redseja, ka zeka beedris pasudis un lihds ar to swahrki, bikses un zepure, kà ari 5 r. 28 kap. Kochanowsku drihs atrada un tas ari neleedsàs. Tadehl, ka tas wairak reises par sahdsibam sodits, teesa tam peespreeda wisu teesibu saudeschanu un 1 g 3 mehn. arestantu nodalà, eeskaitot jau nosehdetos 3 mehn.

7) Pret wisas teesibas saudejuscho Krustpils pag. (Wit. gub.) 39 g. w. Akulinu Kartschewskaju, sauktu Puschinok, par sahdsibu Grihwas meestinà 24. martà sch. g. Chajas Deitsch dsihwotli. Tai peespreeda 2 g. 6 mehn. zeetuma, eeskaitot jau zeetumà nosehdetos 5 mehn. B.

Basnizas sinas.

Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudses Nikolaja basnizà: swehtdeen, 14. septembrî, pulksten pus 10 no rihta, mahzitajs J. Reinhards. Zeturtdeen, pulksten pus 7 wakarà, luhdsama stunda, mahz. J. Reinhards.

Kristiti: Karlis Schanis Tumschewitschs, Ludwigs Eduards Sarinsch, Dahrta Minna Grandowska, Milda Purmal, Peteris Portnajs, Aleksandra Preede, Jahnis Augusts Kalninsch, Lilija Elterman.

Uzsaukti: Arnolds Spekis ar Aleksandru Sterste, Peteris Leontis ar Greetu Paulini Ahbolin.

Mirušchi: Schanis Arnolds Hahns 4 gadus wezs; Kristaps Lindbergs 69 gadi wezs; Trihne Salmin 54 gadi weza; Juhle Knor 64 gadus weza.

Nabagu apgahdibas sapulzi noturès pirmdeen, 15 septembrî, pulksten 6 wakarà, Nikolaja basnizas eeswehtischanas sahlê. Nikolaja basnizas walde.

Deewkalposchanas Jelgawas Sw. Annas basnizà: swehtdeen, 14. septembrî, pulksten 10 no rihta, Dalbes mahzitajs K. Rosentals, weetejais mahzitajs buhs Kalnazeemu basnizà.

Kristiti: Milda Elisabete Albin, Anete Lusija Freiman, Schenija Alma Walme.

Uzsaukti: Jahnis Teodors Adamsons ar Martu Neiman, Jahnis Gilneris ar Juliju Liseti Sakenfeld.

Mirušchi: Peteris Reimanis 36 gadus wezs, Olga Gerzon 23 un pus g. w., Lina Spalwin 5 un pus g. weza, Jahnis Winkelmanis 98 g. w., Elisabete Bunte 43 g. weza, Anna Dseguse 50 g. w.

Atbildigais redaktors: **A. Purinsch.**

Isdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises“.**

Печатать разрѣшается. Митава, 11 сент. 1914.

Jelgawas Kommerzbankas Walde zaur scho isstudina **par suduschu** Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedribas **noguldijuma sihmi** no 3. junija 1909. gada sem **Nr. 20494** par 100 rbl. un ka pehz 3 mehn. winas weetà, ja ta netiktu atrasta, isdos weenigi derigu duplikatu. (626)

Jelgawas Kommerzbankas Walde zaur scho isstudina **par suduschu** Jelgawas Laukſaimneezibas Beedr. Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedribas **noguldijuma sihmi** no 3. junija 1909. g sem **Nr. 20492** par 100 rub. un ka pehz 3 mehn. winas weetà, ja ta netiktu atrasta, isdos weenigi derigu duplikatu. (627)

Selta medalî Londonà 1893. g

Sargatees no wiltojumeem!
Prowisora (33)
G. F. Jürgen'a
Bor-Timolin seepes
pret sviههschanu, nodegschanu saules plankumeem, pinnem un dseltenneem plankumeem.
Smarsegigas, augstakà labuma
tualet seepes.
Dabonemas wisur!
1/1 gab. 50 kap., 1/2 gab. 30 k.
Galwenà noliktawa pee **G. F. Jürgens'a Maskawà.**

Akziju Sabeedriba:
J. Hertel
apteeka preeksch pahrdotawa,
Jelgawà,
Pasta eelà Nr 13.
peedahwà wisus
ar schu eroda attreesches artikelus.

A. A. Bogdanow
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawà, Pasta eelà Nr. 4
eeteiz wislabakàs
papirosu atschaulites (hülses)
ti pascha auto-mech. fabrikas sem nosaukuma
„Gotthard“
kurp tòmēr taka kaſtitès pa 25 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu smaržoschu katrà kaſtitè no „Barkija“ ar glihtu walsts ehrgeli.
Smarschiga tabaka: **Halis** 1/8 mahrz. 46 kap., 1/4 mahrz. 23 kap. **Sokina** ispeziltabaka „Typen Zakaza“ nepahrtrehjama labuma. Papiros wisas weidu pecpraſtas sortes par lehtàm zenàm.
NB. Tikai pahrdewejeem wislabakà cepirkschanas weeta.
Bakuns no 16 kap. un **Machorka** no **20 kap.** mahrzina sahkot.

Neweezeeschama katram, kursch interesejàs par lagadejo milsukara gaitu!
Eiropas karte,
sewischki pilniga, 8 krahsàs, ar pilsehtu, zeetokschnu, ostu, fortu u. t. t. nosaukumeem (2500 nosaukumu). Zena ar peesuhtischanu pa pastu: leelums: 44×58 zolli — 2 rbl., 30×44 zolli — 1 rbl. un 22×30 zolli — 50 kap. Uz pehzmaksu peesuhtot katra karte par 25 kop. dahrgaka. Adrese: Э. К. Меллупъ, Москва, Капельскій пер. № 8. (629b)

Daudz laudis tschakli eet un skreen,
Teem meera naw ne nakti;
Teem ihst paeet katra been'
Tee dsihwe rit uz takti...
Kurp wisi steidsas ta arween?
Kas winecem galwàs tà nu leen?
Tur mums tik jonosten:
Kur ween tik dsirdi eeskatees,
Tew preeksche stahdàs tas,
Kas sen jau zitur isbeidsees,
Pee mums patlaban eewadàs
Par peemehru es peewedu,
Kas labakais ir taischu,
Ko radis tagadin tas ween,
Kas bahdu netiz klatschu.
Daudz skaistàs modes nahzas mums
Pahr aufu galeem sadsirdet,
Bet walkà isleetot, tas Jums
Tik Parizê un Wihnê ar
Bij tuhlit laikà isdarams.
Par schito ieetu, luhk,
Brandts reisi nikni eeskatàs,
Basaru sew atwehrdams,
Kur drebbes stipras, labas bod.
Un modes jaunakas tik rod.
Kas laitès gan nu mums,
Ja schahds ir eegumums!?
Kas gan schos preekus war mums leegt
Pee wina cepirkiees un tam par slawu kleegt?

„Rigas Basaru“,
Jelgawà, Karolu eelà Nr. 12, Katrinas eelas stuhri

KA ISGATAWO MODERNAS SEKES
preeksch
Ieelrupneezibas un majsaimneezibas
ar automatiskas
ahtradamas maschinas
„VICTORIA“
palidsibu
S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko.
Mekle tulin St. Petersburga, Maskawa un wisas walsts dalas wihreeschus un seeweeschus preeksch weegla mahjas darba. Eepreekschejas sinaschanas naw wajadsigas. Ar kontraktu garanteta pelna.
Mehs peesolam katram 50—100 rub. mehnesi zauru gadu. Attahlums naw no swara. Wairak ka 200 pateizibas westules no wissam walsts dalam.
Peepraseet besmaksas ilustreto prospektu.
Adamo maschinu S-ba THOMAS H. WHITTICK KUNAU & Ko.
MASKAWA — Sarkanee warti, Aremowa u.
ST. PETERSBURGA — Nevski pros. 42/44. Dept. 1

Skolneeku wadmalu,
Skolneeschu kleischu drehbes
wisàs krahsàs sanehmu un peedahwaju leelà iswehlê
M. Kantor, (608)
Jelgawà, Leelajà eelà Nr. 11. Telefons 790.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukas Grahmatr. Ekonom. Sabeedridas drukatawa, Jelgawà.